

Kamernieuws maart 2020

Ontleend aan www.sgp.nl en www.christenunie.nl. Bij verschillende berichten staat op de sites zelf nog meer achtergrondinformatie.

Toegankelijk openbaar vervoer voor mensen met een beperking

Door [Stieneke van der Graaf](#) op 19 februari 2020

De ChristenUnie staat voor een inclusieve samenleving, waarin iedereen er mag zijn en kan meedoen. Daarvoor is het heel belangrijk dat iedereen gebruik kan maken van het openbaar vervoer. Helaas verschilt de toegankelijkheid sterk per vervoerder en is het voor mensen met een beperking soms onmogelijk om te reizen met het openbaar vervoer. Toiletten zijn niet geschikt, er is geen personeel om te helpen bij het in- of uitstappen of reisbegeleiding ontbreekt.

Daar moet verandering in komen. Ik ben dan ook blij dat deze week in de Tweede Kamer een motie van ChristenUnie en CDA is aangenomen die de regering oproept om samen met de vervoerders tot nieuwe, concrete afspraken te komen. Deze moeten gelden als minimumeisen voor de inzet van alle vervoerders op het gebied van toegankelijkheid en hulp. Zodat iedereen kan reizen met het openbaar vervoer en een beperking geen belemmering is.

Vaccinatiewet D66 gevaarlijke eerste stap naar dwang

19 feb. 2020 | Tweede Kamer

Dinsdag heeft de Tweede Kamer een D66-wet aangenomen die kinderdagverblijven de mogelijkheid geeft kinderen te kunnen weigeren die niet gevaccineerd zijn.

Kees van der Staaij: "Opvallend dat de D66-wet over het weigeren van niet-gevaccineerde kinderen in de kinderopvang een meerderheid kreeg ondanks zoveel negatieve adviezen. Het is een gevaarlijke eerste stap op het pad van dwangmaatregelen. Werk aan de winkel voor Eerste Kamer."

Kinderartsen, de regering, de Raad van State, wetenschappers én de onafhankelijke onderzoekscommissie Vermeij, concludeerden allen dat deze wet onverstandig is.

De pil van Drion: toedeneren naar een gewenste uitkomst

Door [Maarten Verkerk](#) op 20 februari 2020

In [de Volkskrant van 11 februari](#) pleiten Miriam de Bontridder en Hein Mijnsen voor legalisering van de 'pil van Drion'. Hun belangrijkste argument: het geeft ouderen met een doodswens rust als ze zo'n pil in bezit hebben, waarmee ze regie houden over het levenseinde. Ook Els van Wijngaarden rapporteert in haar onderzoek naar 'voltooid leven' dat ouderen het bezit van een 'laatste wil'-pil als rustgevend kunnen ervaren.

De Bontridder en Mijnsen redeneren duidelijk toe naar een gewenste uitkomst. Het onderzoek van Van Wijngaarden stelt namelijk ook dat de aanwezigheid van een pil door betrokkenen wordt geproblematiseerd en tot nieuwe dilemma's leidt. Het is een ernstige omissie dat dit gegeven niet gepresenteerd en besproken wordt.

Het is veelzeggend dat de Bontridder en Mijnsen niet verwijzen naar het rapport van de commissie Schnabel (2016). Deze commissie, waar ik ook lid van was, definieerde vier criteria, die mede ontleend zijn aan de huidige euthanasiepraktijk, waaraan deze hulp zou moeten voldoen: veiligheid, zorgvuldigheid, transparantie en toetsbaarheid. Laten we deze eens langslopen.

Bij de 'laatste wil'-pil is de veiligheid ernstig in het geding. Deze pil kan in verkeerde handen komen. De aanwezigheid van zo'n pil kan ook leiden tot subtiele of minder subtiele druk vanuit de omgeving om tot zelfdoding over te gaan. Daarnaast ligt misbruik door familie of vrienden op de loer.

Bij zorgvuldigheid gaat het om de vraag of een verzoek tot hulp bij zelfdoding vrijwillig en weloverwogen is. Het onderzoek van Els van Wijngaarden laat zien dat bij de 'laatste wil'-pil de zorgvuldigheid in het geding is. Met name omdat de doodswens bij de meeste ouderen niet continu aanwezig is en soms zelfs afhankelijk van het jaargetijde. De doodswens kan door allerlei redenen ook helemaal verdwijnen. Bovendien laat dit onderzoek zien dat er vaak sprake is van een lichte of matige depressie, wat de gedachte dat zelfregie 'aanspoort om te leven' niet alleen onjuist maar ook gevaarlijk maakt.

Zelfdoding is onomkeerbaar. Daarom moet het hele proces transparant en toetsbaar zijn. De Bontridder en Mijnsen lijken een proces voor te staan dat niet transparant en niet toetsbaar is. Letterlijk en figuurlijk: levensgevaarlijk.

De Bontridder en Mijnsen sluiten hun artikel af met een emotionele oproep. Zij vragen zich af hoe zwaar het argument mag meewegen dat door het niet kunnen verkrijgen van een legaal euthanaticum, mensen kiezen voor een 'barbaarse wijze van zelfdoding zoals het zich voor de trein werpen'. De commissie-Schnabel heeft geen bewijs kunnen vinden voor dit 'argument'. Ook het onderzoek van Els van Wijngaarden ondersteunt dit 'argument' niet.

De commissie-Schnabel concludeerde dat vanuit de zorgplicht die op de overheid rust met betrekking tot de bescherming van het leven en de veiligheid van burgers, een verruiming van de mogelijkheden voor hulp bij zelfdoding tot 'onoverkomelijke bezwaren leiden onder meer vanuit het oogpunt van veiligheid, zekerheid en het voorkomen van misbruik, in het bijzonder in het licht van de noodzaak om kwetsbare groepen te beschermen.' Bovendien concludeerde de commissie dat nog veel gedaan kon worden om het gevoel van een voltooid leven bij mensen weg te nemen. Het pleidooi van de Bontridder en Mijnsen voor de legalisatie van de 'laatste wil'-pil doet niets af aan deze conclusie.

Geen tabak meer in supermarkten en tankstations

Door [Carla Dik-Faber](#) op 20 februari 2020

Jaarlijks zijn er 19.000 doden als gevolg van tabaksverslaving. Toch krijgen Nederlanders vandaag de dag nog op duizenden plekken tabak aangeboden. Dat is niet uit te leggen als we toe willen naar een rookvrije generatie. Daarom roepen ChristenUnie en CDA vandaag de regering op om het aantal verkooppunten van tabaksproducten snel af te bouwen.

In het Preventieakkoord hebben we al afgesproken om roken steeds verder te ontmoedigen. Tabak is echter op nog op heel veel plekken te koop. Als we willen dat onze kinderen en jongeren vrij van verslavingen kunnen opgroeien, moeten we sneller stappen zetten. Om die reden vraag ik samen met het CDA de regering om in gesprek te gaan met supermarkten en tankstations om tot een snelle afbouw van de verkoop van tabak te komen. Desnoods zullen we met wetgeving komen. Het gaat immers om de gezondheid van onze jongeren.

"Hou op met die herrie, want het is zondag!"

20 feb. 2020

(Een uitbreiding van dit interview wordt eerdaags verwacht.) en uitgebreider op SGP website

Mens en ritme horen bij elkaar. Een nieuw menselijk leven, brengt al een ander ritme aan bij zijn ouders, maar ook bij hemzelf ontstaan er ritmes: het leven zelf, de hartslag, het licht en donker van dag en nacht. Er zijn opkomende en verdwijnende ritmes, versnelde en vertraagde ritmes in een mensenleven. In de wereld om ons heen zijn er ontelbare ritmes zoals die van dag en nacht en van de seizoenen lente, zomer, herfst en winter. Ze zijn zo gewoon, maar niet weg te denken uit ons leven.

Er zijn ook ritmes waarvan we niet precies kunnen aangeven waarom ze er zijn. Pas als een ritme wordt onderbroken door een ongewone variatie, merken we dat het ritme bestaat of bestond. Denk bijvoorbeeld aan het aantrekken van schoenen. Normaal gesproken zal een mens niet de ene schoen aantrekken, een andere taak gaan uitvoeren en even later de andere schoen aantrekken. Dat onderbreekt het regelmatige ritme van het aantrekken van de ene schoen en vervolgens ook van de tweede schoen.

Zo zijn er vele ritmes aan te wijzen die ons aantonen hoe vergroeid wij zijn met de ritmes in ons mensenleven. Als vanzelf gaan onze gedachten dan naar het hoofdstuk uit Prediker: "Er is een tijd om... en een tijd om..." Er is een tijd om... en om...". Alleen al het lezen van dat Bijbelhoofdstuk laat je een ritme ervaren.

Het achterliggende decennium konden we wetenschappelijk onderzoek naar ritmes tot ons nemen door de boeken van Marli Huijer. Huijer is hoogleraar Publieksfilosofie aan de Erasmus School of Philosophy, Erasmus Universiteit Rotterdam.

Door haar studies naar ritme heeft ze meegewerkt aan een bewustwording van het belang van ritmes en tijdsordering. Hoewel ze zich niet op Goddelijke instellingen of richtlijnen beroept, komt ze wel tot opvallend overeenkomende conclusies. In haar eigen termen probeert ze de mens ervan te doordringen dat gezamenlijke ritmes en een rustdag (een 'accudag') van groot belang zijn voor het menselijk functioneren. Gezamenlijke ritmes moeten we niet verwaarlozen, maar weer herwaarderen. In een gesprek met haar krijgen we meer inzicht in haar bevindingen en pleidooien.

Hoe bent u gefascineerd geraakt door dit onderzoeksterrein?

"Dat is moeilijk precies aan te geven, want ik kan niet letterlijk een moment aanwijzen. Wat ik wel kan zeggen, is dat ik al heel lang een fascinatie heb voor tijd. Die interesse is waarschijnlijk begonnen omdat mijn vader natuurkundige was. Omdat ik filosofie van mens én cultuur doe, wil je ook altijd wel de raakvlakken met cultuur en filosofie behouden. Ik ben geïnteresseerd geraakt in wat wij doen met tijd en wanneer we dingen doen."

Wat hebben ritme en religie met elkaar te maken?

"Religie staat heel dicht bij de oorsprong van de maatschappelijke ritmes, de organisatie van het maatschappelijke leven. Ritmes zijn heel funderend voor het sociale leven.

Als je de geschiedenis van religies bezielt, kom je erachter dat, zodra ergens een priester is, zo iemand de taak op zich krijgt om vast te stellen wanneer je iets moet doen. Een priester hield het verstrijken van de tijden bij door bijvoorbeeld het opstapelen van stenen bij het veranderen van de maan. Door een jaarlijks terugkerend ritme was dan te achterhalen dat er na acht of twaalf stenen weer gezaaid of geoogst moest worden. Als je dat moment laat samenvallen met een feest, beïnvloed je daarmee de bereidheid van mensen om zich in te spannen voor het oogsten en het zorgen voor de samenleving door de voorraden niet vroegtijdig aan te spreken. Je kunt stellen dat het hebben van een priester (en dus een religie) van levensbelang was."

(...)

U bent een pleitbezorger van het ritme en van de herwaardering ervan in onze maatschappij. Welke reacties krijgt u daarop?

"Toen mijn boek uitkwam was er eerst nog niet zoveel bijval. Maar ik vind het verbazingwekkend hoe er door de tijd heen steeds maar aandacht blijft komen voor het boek en voor het onderwerp. Het dringt meer en meer door dat het belang van gezamenlijke ritmes een herwaardering moet krijgen."

Krijgt u ook tegenreacties?

"Niet veel hoor, maar in het begin was er wel vanuit de hoek van de moeders wat opstand, want we hadden net de vrijheid geroken en door mijn studie dachten ze daar weer uit weggetrokken te kunnen worden. De vrijheid die verworven was, leek hierdoor bedreigt te worden, maar ik bepleit voor het maatschappijbreed organiseren van tijden. Als je denkt dat je persoonlijke vrijheid je ook de bescherming geeft die je verlangt, heb je het mis. Als een maatschappij het niet voor haar burgers organiseert, ga je het in je eentje niet redden."

SGP: stop oproep tot vreemdgaan

20 feb. 2020 | Tweede Kamer

"Op weg naar een avontuurtje? Ik ook." Met deze tekst roept Second Love mensen op om vreemd te gaan. SGP-voorman Kees van der Staaij maakt zich zorgen. Al eerder lanceerde hij een tegencampagne: ikgavoortrouw.nl.

"Het is heel ongezond om te doen alsof vreemdgaan maar normaal is. Vaders en moeders, maar ook kinderen krijgen deze reclame te zien als ze over straat lopen of op de bus staan te wachten. Ik ken te veel schrijnende verhalen van stukgelopen relaties, om dit soort overspelreclames naast me neer te leggen. Waarom zouden we dit soort websites nog langer geld laten verdienen met het verwoesten van relaties? Waarom mogen zij daar breeduit reclame voor maken? De regering moet hier iets mee," vindt Van der Staaij.

In schriftelijke vragen vraagt hij aan de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport om zich uit te spreken over de oproep tot vreemdgaan. Ook pleit hij voor een appèl op Second Love om te stoppen met hun reclames. Daarnaast wil Van der Staaij dat de regering gemeentes aanmoedigt om dit soort overspelreclames te weren uit de publieke ruimte.

Schriftelijke vragen van het lid Van der Staaij (SGP) aan de minister van VWS over de campagne van Second Love waarin wordt opgeroepen tot vreemdgaan:

1. Bent u bekend met de recente reclamecampagne van Second Love op billboards en in bushokjes met de tekst "Op weg naar een avontuurtje? Ik ook. www.secondlove.nl Flirten is niet alleen voor singles."?
2. Wat is uw mening over deze oproep tot vreemdgaan?
3. Heeft u kennisgenomen van de blog 'Ontrouw of het huwelijk nieuw leven inblazen?' waarin de reclamecampagne wordt gelegitimeerd?

4. Wat is uw reactie op deze blog, met name de volgende uitspraken: "Ontrouw is een manier om het huwelijk nieuw leven in te blazen en de passie opnieuw aan te wakkeren." "Vergeet om te beginnen opvattingen en dogma's die de maatschappij je heeft ingeprint over monogamie en dat je - man of vrouw - trouw moet zijn aan een enkele seksuele partner." "Hoewel niet in alle gevallen, worden sommige relaties zelfs gered dankzij een bevredigend en discreet overspel."

5. Bent u bereid een moreel appèl te doen op de aanbieder om te stoppen met deze campagne?

6. Bent u bereid gemeenten aan te moedigen gebruik te maken van de mogelijkheden die zij hebben om dit soort reclame-uitingen te voorkomen?

7. Deelt u de mening dat een relatie of huwelijk niet slechts een privéaangelegenheid is, maar ook maatschappelijke betekenis heeft, zoals het opvoeden van kinderen in de veilige context van een gezin?

8. Vindt u ook dat deze reclamecampagne het overheidsbeleid ondermijnt om (de gevolgen) van echtscheidingen tegen te gaan, zoals in het programma Scheiden zonder Schade?

9. Hoe vullen gemeenten hun verantwoordelijkheid in het kader van de Jeugdwet in om hulp te bieden wanneer relatieproblemen een negatief effect op kinderen (dreigen te) hebben?

10. Heeft u zicht op de maatregelen die gemeenten treffen om relaties te versterken en echtscheidingen te voorkomen, waardoor niet alleen de problemen zelf, maar ook het stijgen van de maatschappelijke kosten worden voorkomen?

Geef mensen met handicap een volwaardig leven

4 mrt. 2020 | Tweede Kamer

Op woensdag debatteerde de Tweede Kamer over het programma 'Volwaardig leven' voor de gehandicaptenzorg. Lees hier de spreektekst van Kees van der Staaij.

"Wat een mooie aanduiding: volwaardig leven. Voor mij is het eigenlijk ook nog wel iets van een soort overtuiging. Dat je als je mensen met heel ernstige beperkingen ziet, toch zegt: dit is volwaardig leven. Voor mij gaat dat ook terug op het feit dat elk leven kostbaar, waardevol en door God geschapen leven is.

Tegelijkertijd is het, als je dat als overtuiging hebt, ook wel goed om dat om te zetten in acties. Anders is het wat makkelijk. Dan laat je ook zien en merken dat je deze mensen de beste zorg wilt geven. Ik vond het ook mooi dat zovelen al zeiden dat er heel veel mensen zijn die gepassioneerd en professioneel hun werk in de gehandicaptenzorg doen. Inderdaad, dat moeten we ook koesteren.

Tegelijkertijd zien we gebreken in de uitvoering van het actieprogramma. Daarin gaat heel veel goed, maar we praten hier natuurlijk ook graag over dingen die misgaan om te kijken wat daar nog weer beter in kan. In dat kader viel mij ook op hoe lastig het is als mensen niet helemaal in één vakje passen. Een inspirerend voorbeeld vond ik in een voorziening waar ik op werkbezoek was en waar iemand met eten gooide, waarop de omgeving aangepast werd, totdat iemand zei: kunnen we niet beter nadenken over wat hier eigenlijk gebeurt? Toen bleek dat er ook sprake was van een psychische beperking, van een stoornis in het autistische spectrum, waarna er op een heel andere manier mee omgegaan werd. Ik hoor vaker dat er sprake is van een combinatie van verstandelijke beperking en psychiatrie. Is het beleid voldoende bij de tijd gebracht om dat goed te onderkennen en daar innovatief mee aan de slag te kunnen gaan? Dat is mijn eerste vraag aan de minister.

In de tweede plaats: het ontzorgen van de naasten is ook een belangrijke, mooie en heldere actielijn, waarbij het om meer gaat dan om projecten. Ik vind het altijd mooi als die actielijnen tussen de oren zitten. Dan gaan mensen er ook zelf mee aan de slag en ben je niet alleen bezig een project uit te voeren, maar kijk je wat je daar nog meer in kunt betekenen. In dat kader ontdekte ik — het betrof in dit geval een mail van ouders — dat het in ingewikkelde situaties met veel zorg lastig is om een mogelijkheid voor logeeropvang en respijtzorg te vinden. Want de instellingen zeggen eigenlijk: hier is wel heel veel zorg voor nodig en we hebben maar beperkte mogelijkheden; we kunnen meer mensen met lichtere beperking helpen, dus daar kiezen we liever voor. Dat is ook te begrijpen, zeiden de ouders van deze vrouw met een verstandelijke beperking. Maar ze zeiden tegelijkertijd: die zorg is inderdaad wel heel zwaar; het zou fijn zijn als wij daar ook aanspraak op zouden kunnen maken. Mijn vraag is dus simpelweg: wat kunnen we nou in dit soort situaties adviseren en betekenen? Hoe kan dit beter aangepakt worden?

Dan de complexe zorg. Daarvan is gezegd: soms is het zo ingewikkeld dat het heel lang kan duren voordat er passende zorg is gevonden. Er is een mooi programma Ondersteuning Passend Zorgaanbod, gericht op het zoeken naar

structurele oplossingen in de zoektocht naar passende zorg. Werpt dit nu al echt vruchten af? Weten gemeenten en cliëntondersteuners die weg al te vinden? Wij krijgen namelijk nog weleens signalen dat dat niet altijd het geval is.

Tot slot nog iets over de regeldruk. Daar komen we altijd graag op terug, omdat we bij die werkbezoeken ook altijd weer opsnuiven dat mensen vinden: alsjeblijft, hoe minder tijd we bezig zijn met allerlei rompslomp hoe meer we met de zorg zelf bezig kunnen zijn. Ten aanzien van het melden van incidenten krijg ik te horen dat er soms wel heel veel papierwinkel aan te pas komt en er weinig op terugkomt. Mensen vragen zich dus af: waar doen we dat eigenlijk allemaal precies voor? Ook schijnen we achter te lopen in wat het actieprogramma beoogt als het gaat om de administratie bij een complexe zorgvraag. Hoe komt dat? En wat kan daaraan gedaan worden?

[ChristenUnie roept op tot wettelijke ondergrens voor verantwoord ondernemen](#)

Door [Joël Voordewind](#) op 3 maart 2020

Nederlandse bedrijven moeten gaan voldoen aan een wettelijke ondergrens voor maatschappelijk verantwoord ondernemen. Vandaag presenteert de ChristenUnie een initiatiefnota met voorstellen om dit te verzekeren. Bedrijven kunnen zorgen voor een duurzame ontwikkeling wereldwijd. Bedrijven kunnen echter ook betrokken raken bij mensenrechtenschendingen en milieuschade, zoals kinderarbeid, uitbuiting of illegale houtkap. Door de instelling van een wettelijke ondergrens voor maatschappelijk verantwoord ondernemen worden misstanden zoals moderne slavernij, uitbuiting en milieuschade tegengegaan.

Vrijwilligheid schiet tekort

Om negatieve effecten van activiteiten van Nederlandse bedrijven tegen te gaan, richt het Nederlandse beleid zich vooralsnog enkel op vrijwillige maatregelen. Dit beleid heeft echter tot nu toe onvoldoende effect gehad. Als deze zomer uit de evalueatie van de vrijwillige convenanten inderdaad blijkt dat dit tot onvoldoende resultaten heeft geleid, is het nodig om tot brede wetgeving te komen die geldt voor alle bedrijven in alle sectoren. Hierbij geldt due diligence, letterlijk vertaald: gepaste zorgvuldigheid, als kernprincipe. Bedrijven moeten worden verplicht om potentiële of daadwerkelijke schendingen van mensenrechten en internationale milieustandaarden in hun keten te identificeren, te verminderen en te voorkomen.

Joël Voordewind:

"Nederlandse bedrijven lopen het risico betrokken te raken bij ernstige mensenrechtenschendingen zoals moderne slavernij en kinderarbeid. Ook kunnen ze milieuschade aanrichten. Daar moet verandering in komen. De vrijwillige maatregelen waar Nederland zich tot nu toe in haar beleid tot beperkt, hebben te weinig effect. Als deze zomer uit de evaluatie inderdaad blijkt dat de resultaten er niet zijn, wil ik dat er brede wetgeving komt die Nederlandse bedrijven verplicht om mogelijke schendingen van mensenrechten of internationale milieustandaarden in hun keten te identificeren, te verminderen en te voorkomen."

Stop het seksueel geweld tegen christelijke vrouwen

6 mrt. 2020 | Tweede Kamer

In de meeste landen waar religieuze vervolging plaatsheeft, krijgen christelijke vrouwen te maken met isolement, uithuwelijking of seksueel geweld als straf voor hun geloof. Dat [schrijft](#) het Reformatorisch Dagblad op basis van [informatie](#) van Open Doors.

Naar aanleiding van deze zorgelijke berichtgeving stelt SGP-voorman Kees van der Staaij samen met het CDA en de CU schriftelijke vragen aan de ministers van Buitenlandse Zaken en van Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking.

Lees hier de schriftelijke vragen:

1. Kent u het bericht "[Christenvrouwen bestraft met seksueel geweld](#)"?
2. Heeft u kennis genomen van het rapport "[Gender specific religious persecution report 2020](#)" van Open Doors?
3. Veroordeelt u het feit dat in de meeste landen op de Ranglijst Christenvervolging van Open Doors christelijke vrouwen doelgericht worden gestraft door middel van uitsluiting, seksueel geweld, gedwongen huwelijken of zelfs verkrachting?
4. Onderschrijft u de opmerking van auteur Helene Fisher dat vooral vrouwelijke slachtoffers een "onbeschrijfelijke mentale en fysieke mishandeling" ondergaan vanwege lidmaatschap van een minderheids geloof?
5. Hoe kan het Nederlandse buitenland- en ontwikkelingsbeleid bijdragen aan het mitigeren of oplossen van de in het Open Doors-rapport gesignaleerde top-5 van

knelpunten voor zowel christelijke mannen en jongens als vrouwen en meisjes?

6. Hoe bevordert u internationaal de gelijkheid van vrouwen voor de wet, zodat daders van (seksueel) geweld niet onschendbaar zijn; en hoe stimuleert u in dat licht dat wetgeving verdwijnt die schadelijke praktijken goedkeurt, toestaat of veroorzaakt en het verdedigen van eer accepteert als verdediging of verzachtende omstandigheid bij mensenrechtenschendingen?

7. Hoe bevordert u dat internationale afspraken over het voorkomen van kindhuwelijken of gedwongen huwelijken beter worden nageleefd?

8. Wilt u in VN-verband bepleiten dat de speciale vertegenwoordiger van de secretaris-generaal inzake seksueel geweld in conflictsituaties een onderzoek doet, met input van de speciale VN-rapporteur voor vrijheid van godsdienst of geloof (VGG), om beter voorstellen te doen over inzicht te krijgen in hoe de dubbele kwetsbaarheid verminderd kan worden?

9. Bent u bereid om mensenrechtenprogramma's meer aandacht en budget te reserveren voor hulpprogramma's specifiek gericht op vrouwen die als lid van een minderheidsgeloof geconfronteerd worden met "onbeschrijfelijke mentale en fysieke mishandeling", ook van seksuele aard?

Overheid, blijf uit het hoofd van mijn kind

Door [Eppo Bruins](#) op 10 maart 2020

Waar leert een kind wat goed en kwaad is? Wat juist handelen is? Hoe je samenleeft? Waar leert een kind delen en wachten op zijn beurt? Waar leren kinderen, kort weg, wat het goede leven is?

Het antwoord zal geen verrassing zijn. Allereerst leert een kind dat binnen het gezin waar het opgroeit. In dat gezin, bij de ouders, ligt de eerste verantwoordelijkheid. Daarnaast is er de school, waar kinderen het grootste deel van hun jeugd te vinden zijn. Scholen leiden de toekomstige generaties op en hebben veel invloed op de vorming van jongeren tot verantwoordelijke volwassenen die klaar zijn voor het openbare leven. Dat is een enorme verantwoordelijkheid voor leraren en het is dan ook belangrijk dat ieder kind een school vindt die bij hem of haar past. Scholen zijn, in de visie van de ChristenUnie, een

verlengstuk van de thuissituatie.

In Nederland hebben we al ruim honderd jaar onderwijsvrijheid in de vorm van gelijke bekostiging van openbaar en bijzonder onderwijs. Dat onderwijssysteem moeten we koesteren. Scholen kunnen op basis van hun visie en identiteit de

lessen vormgeven. De overheid bepaalt de eindtermen en kerndoelen - dus wat de kinderen moeten kennen en kunnen - maar de scholen bepalen hoe er les gegeven wordt. Ouders kiezen een school tegenwoordig vaak op nabijheid, maar toch ook heel vaak toch ook op sfeer en pedagogiek, op mensbeeld en maatschappijvisie. Kortom: dat wat wij levensovertuiging en identiteit plachten te noemen.

Deze week heb ik in de Tweede Kamer gedebatteerd over de herziening van het curriculum voor het basisonderwijs en de onderbouw van het voortgezet onderwijs. Het debat ging over een cruciale zaak: Wat worden in de toekomst de kerndoelen van het onderwijs, zoals voorgeschreven door de overheid? Wat moet elke leerling in Nederland aan het eind van zijn of haar schooltijd kennen en kunnen?

Ik merk dat veel politieke partijen dan de neiging hebben om daarin te ver te gaan. De politiek lijkt namelijk voor te willen schrijven wat een nette Nederlandse modelburger zou moeten vinden en denken. Niet kennen en kunnen, maar: welke meningen en opvattingen accepteren we wél en welke meningen en opvattingen horen kinderen niet te hebben? Dat is mij een doorn in het oog. De politiek legt daarmee een staatsmoraal op aan de kinderen. En bovendien is er weinig oog voor minderheidsstandpunten, die toch ook welkom horen te zijn in een democratie. Het gevaar in Nederland dreigt dat je kind van de overheid moet vinden wat de meerderheid vindt.

Scholen zijn waardengemeenschappen van leraren en ouders. Maar mag je ook in de toekomst nog waarden uitdragen die afwijken van het meerderheidsstandpunt? Vanwege bezorgdheid over islamitische scholen (en bij sommige politici ook over reformatorische scholen), waren sommige Tweede Kamerleden in het debat opvallend scherp in hun woorden als het ging om de kerndoelen over seksuele diversiteit of het onderwerp burgerschap.

Zeker, zoals elke vrijheid, heeft ook onderwijsvrijheid een grens. De rechtsstaat moet worden geëerbiedigd en kinderen moeten leren omgaan met verschillen. Daar zijn alle Tweede Kamerleden het wel over eens. Maar daar doet zich nu juist een opvallend verschijnsel voor: Politici die erop hameren dat het curriculum niet alleen gaat over 'kennen en kunnen', maar die ook willen bepalen wat scholen (en kinderen) moeten 'vinden', leggen hun standpunt als enig juiste, objectieve standaard eigenlijk op aan de rest van de samenleving. Men acht zichzelf neutraal en de ander afwijkend. Daarmee worden verschillen weggepoetst, ontkend of ronduit als verwerpelijk gedefinieerd.

Deze politici willen dat kinderen leren omgaan met verschillen, maar zelf tonen ze juist helemaal niet met die verschillen te kunnen omgaan. Ik maak me daar grote zorgen over omdat we in de loop van de tijd hebben gezien dat in de Tweede Kamer de partijen die zichzelf a-religieus (en daarmee volgens hun definitie neutraal) noemen, inmiddels een meerderheid lijken te vormen. In het huidige regeerakkoord hebben we nog kunnen afspreken dat de onderwijsvrijheid niet wordt ingeperkt, maar welke partijen schrijven het volgende regeerakkoord?

Als het gaat om burgerschap en de kerndoelen, dan is het belangrijk dat leerlingen de spelregels van onze democratische rechtsstaat kennen, dat ze weten van de diversiteit in onze pluriforme samenleving en dat ze daar mee leren omgaan. Dat ze weten welke vrijheden en verantwoordelijkheden we in dit land hebben. Dat mag de overheid allemaal voorschrijven. Maar dat moet beperkt blijven tot kennen en kunnen. Wat je moet vinden en denken, is deel van de opvoeding. De overheid moet uit je hoofd blijven. Dat is niet alleen onderwijsvrijheid, maar ook gewetensvrijheid. En op gewetensvrijheid is ons land gebouwd.

Deze column verscheen op 7 maart op www.cip.nl.

Biddag: 'What a Wonderful World'

Door [Carola Schouten](#) op 11 maart 2020

Vandaag is het biddag voor gewas en arbeid. Biddag is voor mij een moment om stil te staan bij het feit dat wij niet alle touwtjes zelf in handen kunnen hebben. Boeren zaaien hun gewassen in, lammetjes staan op het punt om geboren te worden, de magnolia loopt al uit en bomen worden groen. Welk aandeel hebben wij daarin gehad? Het maakt mij klein en ik verwonder mij dan en denk: What a Wonderful World!

In verwondering kan ik genieten van de afwisselingen in seizoenen, de diversiteit van onze natuur en het voorjaar dat zich op allerlei manieren in de natuur aandient. Woorden uit Psalm 104 komen dan in mij naar boven: 'Heer, wat hebt u veel gemaakt, en wat is alles prachtig. Overal op de aarde is het te zien.'

Juist die veelheid aan dingen die overal op aarde is te zien in de biodiversiteit zie ik steeds meer onder druk komen te staan. Die afbreuk doet pijn. Als minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit voel ik mij verantwoordelijk. Afbreuk aan de heelheid mag in mijn ogen niet verlammen. We kunnen

zorgdragen en herstellen waar we invloed op hebben.

Het is mijn gebed dat we ons verwonderen over deze wondermooie wereld. Dat we genieten van de grote verscheidenheid die de Schepper in de natuur heeft aangebracht. Dat we oog hebben voor de heelheid die onder druk is komen te staan en dat we ons daartegen keren. Laten we op deze biddag voor gewas en arbeid bidden om moed om te veranderen wat we kunnen veranderen. En waar we in dit nieuwe seizoen geen invloed op hebben, laat dat ons in afhankelijkheid brengen bij de Schepper.